

Samhällsbyggnadsförvaltningen
Jenny Hertz
0171-626298
jenny.hertz@enkoping.se

Tekniska nämnden

Ekonomisk månadsrapport november 2023

Förslag till beslut

Förslag till nämnden

Tekniska nämnden beslutar att:

1. tacka för den ekonomiska månadsrapporten och lägga den till handlingarna.

Beskrivning av ärendet

En månadsrapport kommer att lämnas från samhällsbyggnadsförvaltningen till kommunledningsförvaltningen i samband med bokslut för februari, mars, maj och november.

Månadsrapporten är en sammanfattning av nuläge och analys av det ekonomiska resultatet med fokus på större avvikelser av utfall samt prognos jämfört med budget. Månadsrapporten består av två delar, första delen visar tekniska nämndens skattefinansierade verksamheter och andra delen visar vatten- och avloppsverksamheten som är taxefinansierad.

Samhällsbyggnadsförvaltningens bedömning

Tekniska nämndens driftsbudget för skattefinansierad löpande verksamhet för 2023 uppgår till 129,6 miljoner kronor och prognosen för helår är 130,4 miljoner kronor. Det innebär ett underskott på 0,8 miljoner kronor för Tekniska nämndens löpande drift. Avvikelsen mellan budget och prognos beror framförallt på ökade kostnader kopplat till index i avtal för vinterväghållning och samhällsbetalda resor. För att hantera dessa kostnadsökningar har vissa rekryteringar förskjutits i tid och på så sätt skapat ett överskott mot budget. Även verksamheten för fastighet har ökade kostnader för externa hyror på grund av indexhöjningar i hyresavtal, men verksamheten har kunnat parera detta med andra kostnadsjusteringar. Detta motsvarar en besparing på 12 miljoner kronor inom budgeten som fastighet hanterar.

Tekniska nämndens budget för specialfastigheter, lokalbank och kostnader av engångskaraktär relaterat till fastigheter så som rivning, sanering, tvister och

nedskrivningar är 19,7 miljoner kronor. Sedan november har även driftram för byggandet av nya kommunhuset tillkommit på 2,2 miljoner kronor, därav en ökad budget sedan tidigare ekonomiska rapporter. Prognosen för helår 2023 är 14,8 miljoner kronor. Avvikelsen mellan budget och prognos visar ett överskott på 4,9 miljoner kronor och beror framförallt på ett överskott från budgeten för uthyrda fastigheter, då kommunen har hög grad av uthyrning av sina fastigheter vilket visar på ett gott arbete i lokalförsörjningsprocessen.

Total driftbudget för förvaltningens skattefinansierade verksamhet uppgår till 149,3 miljoner kronor och prognosen är 145,2 miljoner kronor. Det innebär ett totalt överskott på 4,1 miljoner kronor för förvaltningen. Det finns en osäkerhet i denna prognos kopplat till framförallt säsongsbetonat uppdrag inom olika verksamheter så som exempelvis vinterväghållning och hur kostnaden för el utvecklas då kommunen köper el till timpris på elmarknaden.

Den taxefinansierade verksamheten för Vatten och avlopp visar ett prognostiserat underskott på 8,2 miljoner kronor jämfört med budget för 2023. Omvärldsläget med rådande inflation och räntehöjningar slår hårt mot verksamheten. Räntekostnaden har ökat mer än vad som tagits höjd för i budget 2023, vilket påverkar driftresultatet negativt. Höjd marknadsränta resulterar i kostnadsökningar med cirka 4,5 miljoner kronor i prognosen. Det finns en osäkerhet i prognosen för räntekostnad kopplat till rådande marknadsläge.

Bilaga: Ekonomisk månadsrapport Teknisk nämnd november 2023.

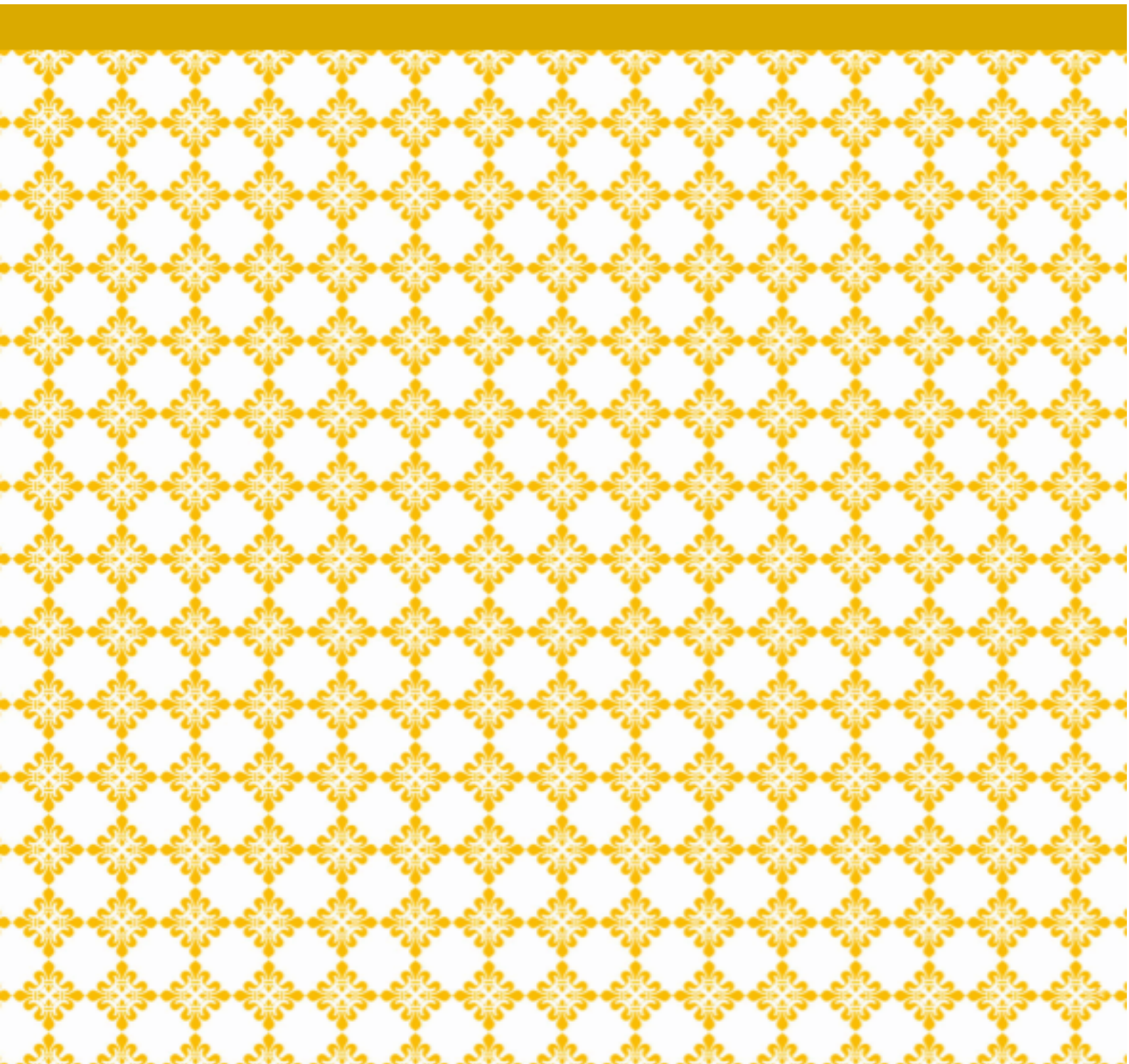
Gunilla Fröman
Förvaltningschef
Enköpings kommun

Jenny Hertz
Business controller
Enköpings kommun

Enkel ekonomisk rapport

november

Tekniska nämnden

Innehållsförteckning

1 Uppföljning ekonomi	3
2 Verksamheten för vatten- och avlopp	7

1 Uppföljning ekonomi

1.1 Resultaträkning

Intäkter / Kostnader (mnkr)	Bokslut 2022	Utfall jan-nov 2022	Utfall jan-nov 2023	Budget 2023	Prognos helår 2023	Avvikelse prognos mot budget
Taxor och avgifter	28,9	25,9	27,4	27,9	29,7	1,8
Bidrag (intäkter)	22,4	8,3	11,4	7,6	10,3	2,7
Övriga intäkter	624,6	565,0	601,9	663,9	662,0	-1,9
Summa intäkter	675,9	599,2	640,7	699,4	702,0	2,6
Personalkostnader	-177,1	-161,3	-177,4	-203,7	-197,8	5,9
Bidrag (kostnader)	-0,4	-0,3	-0,3	-0,3	-0,3	0,0
Köp av verksamhet	-23,2	-18,3	-23,4	-16,2	-24,6	-8,4
Lokalhyror	-118,5	-109,5	-115,6	-120,7	-122,8	-2,2
Övriga driftskostnader	-321,3	-287,8	-283,7	-334,5	-315,4	19,1
Kapitaltjänstkostnader	-173,8	-154,4	-167,1	-173,3	-186,3	-12,9
Summa kostnader	-814,3	-731,6	-767,5	-848,7	-847,2	1,5
Summa totalt (mnkr)	-138,4	-132,4	-126,8	-149,3	-145,2	4,1

1.2 Ekonomisk analys

Tekniska nämndens driftsbudget för skattefinansierad löpande verksamhet för 2023 uppgår till 129,6 miljoner kronor och prognosen för helår är 130,4 miljoner kronor. Det innebär ett underskott på 0,8 miljoner kronor för Tekniska nämndens löpande drift. Avvikelsen mellan budget och prognos beror framförallt på ökade kostnader kopplat till index i avtal för vinterväghållning och samhällsbetalda resor. För att hantera dessa kostnadsökningar har vissa rekryteringar förskjutits i tid och på så sätt skapat ett överskott mot budget. Även verksamheten för fastighet har ökade kostnader för externa hyror på grund av indexhöjningar i hyresavtal, men verksamheten har kunnat parera detta med andra kostnadsjusteringar. Detta motsvarar en besparing på 12 miljoner kronor inom budgeten som fastighet hanterar.

Tekniska nämndens budget för specialfastigheter, lokalbank och kostnader av engångskaraktär relaterat till fastigheter så som rivning, sanering, tvister och nedskrivningar är 19,7 miljoner kronor. Sedan november har även driftram för byggandet av nya kommunhuset tillkommit på 2,2 miljoner kronor, därav en ökad budget sedan tidigare ekonomiska rapporter. Prognosen för helår 2023 är 14,8 miljoner kronor. Avvikelsen mellan budget och prognos visar ett överskott på 4,9 miljoner kronor och beror framförallt på ett överskott från budgeten för uthyrda fastigheter, då kommunen har hög grad av uthyrning av sina fastigheter vilket visar på ett gott arbete i lokalförsörjningsprocessen.

Total driftbudget för förvaltningens skattefinansierade verksamhet uppgår till 149,3 miljoner kronor och prognosen är 145,2 miljoner kronor. Det innebär ett totalt överskott på 4,1 miljoner kronor för förvaltningen. Det finns en osäkerhet i denna prognos kopplat till framförallt säsongsbetonat uppdrag inom olika verksamheter så som exempelvis vinterväghållning och hur kostnaden för el utvecklas då kommunen köper el till timpris på elmarknaden.

Verksamheten för Allmän plats, inklusive samhällsbetalda resor

Totalt visar verksamheten för allmän plats en prognos på ett underskott med 5,7 miljoner kronor mot budget.

Det beror på att årets inledande månader hade varierande väderlek med tvära kast mellan köldgrader, snöfall och blidväder, vilket påverkar vinterväghållningen och sandning har skett i stor utsträckning. Det har även medfört ökade kostnader för sopning av vägar då det är mycket sand som skall tas upp och hanteras. Verksamheten prognostiserar med ett underskott på 5,0 miljoner kronor för vinterväghållning. Det finns en osäkerhet i prognosen, då vädret årets sista månad är avgörande för vinterväghållningens totala kostnad.

Enheten för trafik har en ökad kostnad för förstudier och parkeringsadministration samtidigt som det finns en lägre kostnad för gatubelysning, överskott för personalbudgeten på grund av vakanser och ökade parkeringsintäkter vilket ger en prognos med ett överskott med 1,4 miljoner kronor. Det är viktigt att dessa tjänster tillsätts för att enheten ska kunna fokusera på sitt kärnuppdrag och arbeta för leverans för att uppfylla politiskt beslutade mål och kunna följa beslutade styrdokument. Arbete pågår med Mobility Management, det vill säga att systematiskt och långsiktigt arbeta med att öka andelen hållbara transporter och för att uppnå ett effektivt användande av stadens infrastruktur.

Enheten för park beräknar en prognos med ett underskott på 0,4 mnkr som till största del beror på en ökad kostnad för gräsklippning då mycket regn har gett mer växtlighet samtidigt som växtsäsongen har blivit längre.

För samhällsbetalda resor med färdtjänst ökade antalet resor under början av året för att sedan sjunka under sommaren, så prognosen i dagsläget är att antalet körda kilometer följer budget. Dock har resebeteendet åter igen förändrats under sen höst, så det är en risk att antalet körda kilometer blir högre än prognostiserat. Kostnaden har ökat för resor då det sker indexhöjningar inom befintligt avtal med leverantör. Prognostiserat underskott för färdtjänsten är 2,0 miljoner kronor, men det finns en risk att underskottet kan komma att öka med ytterligare cirka 0,8 miljoner kronor relaterat till förändrat resemonster under årets sista månader. Denna risk har inte tagits med i tabellen ovan då det är högst osäkert och beror på vilket resande som sker under årets sista veckor.

Verksamheten för Måltidsservice

Prognosen för Måltidsservice är ett underskott med 0,6 miljoner kronor mot budget. Verksamheten påverkas av att det är färre antal barn i förskolan under höstterminen än budgeterat, vilket ger 0,6 miljoner kronor i lägre intäkt för måltider inom förskoleverksamheten. Dock leder detta samtidigt till en lägre kostnad för Utbildningsnämnden.

Under året har livsmedelskostnaden ökat med 10% vilket motsvarar 2,8 miljoner kronor. För att hantera de ökade livsmedelskostnaderna har inköp av ekologiska livsmedel minskat och andelen vegetabilier har ökat på menyn inom skola och förskola. En minskad personalbemanning under hösten samt omstart av svinnprojektet bidrar till att minska underskottet.

Verksamheten för Fastighet

Verksamheten för Fastighets del som påverkas av internhyror har en prognos som för 2023 visar ett överskott på 0,9 miljoner kronor mot budget. Verksamheten är hårt drabbad av rådande inflation då flertalet externa hyreskontrakt årligen justeras utifrån index. Detta medför en kostnadshöjning med cirka 12 miljoner kronor år 2023. Dock har verksamheten arbetat aktivt med kostnadskontroll för att kunna hantera denna kostnadsökning. Verksamheten har kostnadsökningar mot budget kopplat till ökade kostnader för avskrivningar efter justering av en fastighets avskrivningstid. Årets prognos påverkas även av en positiv effekt på 0,9 miljoner kronor kopplat till en justering av osäkra kundfordringar. Även kostnaden för felavhjälpande underhåll minskar, vilket indikerar på en positiv trend kopplat till verksamhetens investeringar i löpande underhåll.

Det finns en osäkerhet i prognosen kopplat till elkostnaden då elpriset ökat under senaste veckorna, men prognosen för elkostnad är gjord med försiktighet och följer budget för december. Arbete pågår även med att minska energianvändningen och undvika effektoppar genom energioptimering. Det pågår även arbete med att utveckla prognosarbetet för el för att justera prognosen utifrån olika fastigheters förbrukningsmönster.

Det pågår ett arbete med aktiveringar av investeringar, vilket kan påverka prognosen.

Inom verksamheten för fastighet finns även strategisk lokalförsörjning som är i nivå med budget. Denna post inkluderar förstudier för lokalförsörjning.

Städservice har i denna prognos högre kostnader för personal på grund av ökad lönesatsning från

kommunal samt lägre intäkter för ändrade avtal. Samtidigt finns lägre kostnader för bland annat leasing av städmaskiner samt inköp av städmaterial. Prognosen visar ett överskott på 0,2 miljoner kronor.

Övriga lokalkostnader består av lokalbank, specialfastigheter och lokalkostnader som inte är hyresgrundande så som exempelvis rivning, sanering och nedskrivning. Totala prognosen för övriga lokalkostnader är överskott med 4,9 miljoner kronor. Lokalbanken, det vill säga budgeten för outhyrda lokaler, förväntas med nuvarande fastighetsbestånd visa ett överskott med 3,0 miljoner kronor utifrån aktivt arbete med lokalförsörjningsprocessen, det vill säga användning, uthyrning och uppsägning av objekt. Prognosen för specialfastigheter visar ett överskott på 0,2 miljoner kronor mot budget. Arbete pågår för att sänka kostnaderna. Lokalkostnader som inte är hyresgrundande visar ett överskott med 1,7 miljoner kronor då arbete med Örsundsbroskolan har förändrad tidplan. Sedan november har även driftram för byggandet av nya kommunhuset tillkommit på 2,2 miljoner kronor, därav en ökad budget sedan tidigare ekonomiska rapporter. Prognosen är att denna budget kommer användas under året.

Övriga verksamheter

Verksamheten för strategisk planering visar ett överskott på 2,2 miljoner kronor på grund av lägre kostnader för personal på grund av vakanser. Dessa tjänster är nu tillsatta.

Markförsörjning har lägre kostnader för personal på grund av vakanser och rekrytering av personal har skett under året. I prognosen har konsultkostnader ökat på grund av vakanser på personal. Verksamheten visar ett överskott på 0,4 miljoner kronor.

Förvaltningens stabsfunktion prognostiserar ett överskott på 1,8 miljoner kronor, som till största del kopplas till vakanser. Tillsättningar av tjänster har senarelagts som en besparing.

Prognosen för kostnader kopplat till Teknisk nämnd är i nivå med budget.

1.3 Åtgärder för budget i balans

Arbete pågår inom förvaltningen med att energioptimera kommunens fastigheter. Projektet EnOff arbetar med energisparande åtgärder genom att energikartlägga fastigheter för att se vilka investeringar som har störst effekt på olika fastigheter som exempelvis solceller och tilläggsisolering. Utöver detta pågår projekt med att minska energianvändningen genom att arbeta med beteendeförändringar. Detta arbete är kommunövergripande och genomgång av fastigheterna pågår. Verksamheten för fastighet har skapat en ny roll kopplat till detta uppdrag för att kunna arbeta långsiktigt med energi- och effektoptimering. Upplevelseförvaltningen har sett över förbrukningsmönstret på flera fastigheter och arbete pågår även inom Måltidsservice för att minska energianvändningen i köken. Även verksamheten för Vatten och avlopp arbetar med att energi- och effekt optimera sina anläggningar inom detta projekt. Engagemanget från medarbetarna i detta arbete är stort.

Implementering av nytt analysverktyg för ekonomisk uppföljning har skett inom verksamheten för Fastighet, vilket kommer att skapa möjligheter för en effektivare fastighetsförvaltning. Utveckling av detta verktyg och ekonomistyrning kopplat till fastigheter pågår.

Verksamheten för måltidsservice arbetar med att minska ökade livsmedel- och transportkostnader genom aktiva val av råvaror. Det pågår kontinuerligt arbete med att göra smarta inköp och arbete för att öka acceptansen av ökad andel vegetabilier i förskolan och skolan. Arbete sker genom att inkludera elever via matråd och även genom att sprida glädje kring måltiden genom bland annat street food på skolgårdar.

Verksamheten för måltidsservice har även ökade volymer då fler barn äter maten i förskola och skola, men verksamheten hanterar denna volymökning utan att öka bemanningen. Inom verksamheten för måltidsservice pågår även ett arbete med digitaliserat arbetssätt för bemanningsplaneringar som kommer leda till ett effektivare arbetssätt för planeringen.

Måltidsservice prognos påverkas av färre antal barn inom förskolan under höstterminen, vilket ger en lägre intäkt med 0,6 miljoner kronor för måltider till förskoleverksamheten till förvaltningen. Dock leder detta till en lägre kostnad hos utbildningsnämnden.

Inom verksamheten för Allmän plats sker en besparing av inköp för entreprenader och konsulter. Det pågår även kontinuerligt arbete med fordonsplan för att hela tiden följa upp behov av olika fordon och maskiner för att effektivisera användningen och utvärdera behov av att äga kontra hyra maskiner.

I arbete med återbruk för att minska påverkan på miljön och även ekonomi har verksamheten för Allmän plats använt virke från avverkning efter barkborren som påskpynt i rondeller och parker, insektshotell har skapats och ved till vid kommunens grillplatser.

Inom verksamheten för strategisk planering pågår arbete med effektiviseringar genom att utveckla arbetet med översiktsplan, arbeta med tidiga skreden i detaljplaneprocessen och att arbeta för ett gemensamt samhällsbyggnadsflöde inom kommunen.

2 Verksamheten för vatten- och avlopp

2.1 Resultaträkning

Intäkter / Kostnader (mnkr)	Bokslut 2022	Utfall jan-nov 2022	Utfall jan-nov 2023	Budget 2023	Prognos helår 2023	Avvikelse prognos mot budget
Taxor och avgifter	109,9	88,7	90,9	116,2	114,5	-1,7
Bidrag (intäkter)	0,6	0,7	0,4,0	0,1	0,1	0,0
Övriga intäkter	17,4	12,3	13,8	21,0	21	0,0
Summa intäkter	127,9	101,7	105,1	137,3	135,6	-1,7
Personalkostnader	-30,7	-27,2	-32,4	-42,7	-38,7	4
Bidrag (kostnader)				0		0
Köp av verksamhet	-1,3	-1,0	-1,2	0		0
Lokalhyror	-1,2	-1,2	-2,8	-1,1	-2,9	-1,8
Övriga driftskostnader	-68,3	-52,1	-59,3	-62,7	-67,1	-4,4
Kapitaltjänstkostnader	-26,3	-24,1	-30,2	-30,8	-35,1	-4,3
Summa kostnader	-127,8	-105,6	-125,9	-137,3	-143,8	-6,5
Summa totalt (mnkr)	0,1	-3,9	-20,8	0,0	8,2	-8,2

2.2 Ekonomisk analys

Verksamheten för Vatten och avlopp visar ett prognostiserat underskott på 8,2 miljoner kronor jämfört med budget för 2023. Omvärldsläget med rådande inflation och räntehöjningar slår hårt mot verksamheten. Räntekostnaden har ökat mer än vad som tagits höjd för i budget 2023, vilket påverkar driftsresultatet negativt. Höjd marknadsränta resulterar i kostnadsökningar med cirka 4,5 miljoner kronor i prognosen. Det finns en osäkerhet i prognosen för räntekostnad kopplat till rådande marknadsläge.

Årets resultat har belastats med engångskostnader som avser utredningskostnader kopplat till investeringar. Det medför högre driftskostnader jämfört med budget.

Avvikelse mot budget finns även för intäkter kopplat till nyttjande av slamdammar. Arbete pågår med att se över detta.

Materialkostnaden har ökat på grund av rådande omvärldsläge, och genererar en avvikelse mot budget.

Verksamheten har ett överskott för personalkostnader jämfört med budget på grund av vakanser, men vissa av dessa tjänster är tillsatta under året.

Det pågår arbete med energibesparingar inom verksamheten för Vatten och avlopp. Energikartläggning av anläggningar har skett och det pågår ett arbete med att minska energianvändningen samt se över effekttoppar.

En förändring som utförts under året inom verksamheten för Vatten och avlopp är en ändrad organisationsstruktur, vilken bland annat syftar till att ge bättre ekonomisk styrning och uppföljning.

2.3 Åtgärder för budget i balans

Från och med 2024 kommer verksamheten för vatten och avlopp att övergå till månadsbetalning och betalning via e-faktura. Detta för att öka kundnyttan och för att minska risken för kundförluster genom kontinuerlig betalning av kund. Kampanjer har genomförts för att informera kund.

Energikartläggning har skett för att ta fram nyckeltal som kan användas för att framgent få mer energieffektiva investeringar. Utöver detta pågår projekt med att minska energianvändningen genom direkta energibesparingsåtgärder.

Rekrytering har pausats för att därigenom göra kortsiktig besparing under året.

Verksamheten har påbörjat nytt arbetssätt kopplat till uppföljning av avtalstrohet för inköp och även kommunövergripande uppföljning av produktkategorier i större utsträckning. Detta bör leda till besparingar.

Arbete pågår med att utveckla budgetarbetet och den ekonomiska uppföljningen inom verksamheten. Syftet är att skapa bättre möjligheter för en effektivare styrning av verksamheten. Framförallt är det viktigt att utöka arbetet med räntekänslighetsanalys, då kostnaderna för verksamheten påverkas markant av ökade räntor.